

29ste ZITTING. — 30 JULIJ.

Mededeeling van ingekomen stukken.

29ste ZITTING.

ZITTING VAN DINGSdag 30 JULIJ.

(GEOPEND DES AVONDS TEN 8 URE.)

Ingekomen: 1°. berigten van leden, verhinderd de zitting bij te wonen; 2°. Koninklijk besluit betreffende de tijdelijke waarneming van het Departement van Oorlog; 3°. missives van den directeur van het Kabinet des Konings, houdende mededeeling van de bekrachtiging van wetsontwerpen door Z. M. den Koning; 4°. Regeringsbescheiden; 5°. boekwerken; 6°. en 7°. adressen; 8°. wetsontwerpen. — Trekking der afdeelingen.

Voorzitter: de heer **de Vos van Steenwijk**.

Tegenwoordig, met den Voorzitter, 29 leden, te weten de heeren:

van Swinderen, Buchner, van Akerlaken, Schot, den Tex, Huydecoper van Maarsseveen, Vos de Wael, de Sitter, Carsten, Duymaer van Twist, Blussé, van Rijckevorsel, Smitz, Beerenbroek, van Sasse van Ysselt, du Marchie van Voorthuysen, Teding van Berkhout, Geertsema, van Eysinga, Stork, Hengst, Pické, van Aylva van Pallandt, de Raadt, Thooft, van Vollenhoven, Borsius en Pincoffs;

en de heeren Ministers van Justitie en van Financien.

De notulen van het verhandelde in de vorige zitting (van 4 Junij jl.) worden gelezen en goedgekeurd.

De **Voorzitter** deelt mede dat zijn ingekomen:

1°. berigten van de heeren Hein, Prins, Viruly en Coenen, dat zij door verschillende omstandigheden verhinderd zijn om deze zitting der Kamer bij te wonen, van de heeren Nobel en van Rhemen van Reinenshuizen, dat zij wegens ongesteldheid verhinderd worden, en van den heer Smit, dat hij door de ongesteldheid zijner echtgenootte belet wordt tegenwoordig te zijn.

Deze berigten worden voor kennisgeving aangenomen.

2°. een Koninklijk besluit betreffende het tijdelijk belasten van den Minister van Marine, den heer Wiehers, met het beheer van het Departement van Oorlog, ter vervanging van den Minister van Oorlog, den heer de Roo van Alderwerelt, die door ziekte in de waarneming zijner betrekking verhinderd is.

Dit besluit wordt voor kennisgeving aangenomen.

3°. veertien missives van den directeur van het Kabinet des Konings, houdende mededeeling van de bekrachtiging van even zoo vele wetsontwerpen door Zijne Majesteit, als:

bekrachtiging van den onderhandschen verkoop aan de gemeente Middelburg van twee perceelen grond in die gemeente langs het kanaal door Walcheren;

bekrachtiging eener met vrouwe M. H. Pool, weduwe van J. G. van Kuyk, gesloten dading betreffende drie kribben in de Waal onder Zuilichem;

onteigening ten behoeve van een spoorweg van Zaandam naar Hoorn;

vaststelling van nadere wettelijke bepalingen betreffende den ijk en het gebruik van weegwerktuigen;

geldleening ten laste van den Staat;

onteigening ten behoeve der verbreding van de Lange Pooten te 's Gravenhage;

aanvulling van art. 1240 van het Burgerlijk Wetboek;

vernieuwing der bestaande hypotheaire inschrijvingen;

verhooging van hoofdstuk VI der Staatsbegroting voor 1878;

vaststelling der uitgaven wegens verstrekkingen door het Departement van Marine, dienst 1878;

verhooging der begroting van Nederlandsch Indie voor het dienstjaar 1878;

begroting der uitgaven voor het fonds tot het geven van voorschotten aan planters voor de kosten van aanvoer van vrije arbeiders in de kolonie Suriname over 1878;

regt van successie en van overgang bij overlijden in de regte linie;

beschikbaarstelling van gelden wegens door het Departement van Oorlog gedane verstrekkingen voor de dienst van 1878;

Deze missives worden voor kennisgeving aangenomen.

4°. de volgende Regeringsbescheiden, als:

van het Departement van Binnenlandsche Zaken:

het 1ste gedeelte der Bijdragen tot de algemeene statistiek van Nederland, jaargang 1876, 3de aflevering;

de Notulen van het verhandelde in de buitengewone vergadering der Staten van Friesland van Mei 1878;

de 2de aflevering van de Mededeelingen van de Rijksadviseurs voor de monumenten van geschiedenis en kunst;

de 2de aflevering van het 1ste deel der Mededeelingen van de Rijksadviseurs voor de monumenten van geschiedenis en kunst;

van het Departement van Marine: de 13de aflevering van het Memoriaal van de Marine;

van het Departement van Finantien: Note sur les dispositions législatives qui régissent les sociétés de secours mutuels dans les Pays-Bas, zamengesteld door mr. A. J. W. Farncombe Sanders;

van het Departement van Oorlog: de nieuwe uitgave van den Catalogus der Bibliotheek van het Departement van Oorlog;

van het Departement van Kolonien: het Jaarboek van het mijnwezen in Nederlandsch Indie, 7de jaargang, 1ste deel;

van het Departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid:

de 1ste aflevering van den jaargang 1878 der Verzameling van consulaire en andere verslagen en berigten over nijverheid, handel en scheepvaart;

Register XI, bevattende de beschrijving van de peilschalen, hakkelbouden en andere kenmerken op de eilanden Texel en Vlieland;

Bijblad 13 (Werkendam) der herziene rivierkaart van de serie Boven-Rijn, Waal, enz.

Deze stukken zullen worden geplaatst in de boekerij der Kamer.

van het Departement van Finantien:

rekening van de Algemeene Commissie van Liquidatie der zaken van de voormalige Wees- en Momborkkamers, wegens het beheer over het jaar 1877, vergezeld van een afschrift van den bij die rekening overgelegden kapitaalstaat;

van het departement van Waterstaat, Handel en Nijverheid:

Statistisch verslag betreffende de dienst der postadministratie over 1877.

Deze missives worden voor kennisgeving aangenomen.

5°. de navolgende boekwerken, als:

Verslag van den president der Javasche Bank en van den raad van commissarissen, over het 50ste boekjaar, 1877/1878;

Verslag over den toestand van handel, scheepvaart en nijverheid te Amsterdam, in 1877;

Un danger social, de la dépopulation des campagnes, par P. Bortier;

34ste jaarverslag van de Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van sterken drank, 1877;

Sterfte-statistiek van de gemeente Arnhem over het tijdvak 1866-1876, door dr. C. D. L. Hanegraaff;

Verslag van de aanwinsten der Koninklijke bibliotheek gedurende het jaar 1877; en

Verslag van den toestand der provincie Gelderland over 1877.

Deze stukken zullen worden geplaatst in de boekerij der Kamer.

6°. de navolgende adressen, als:

een houdende bezwaren tegen het, bereids tot wet verheven, ontwerp van wet op het regt van successie enz., van W. A. Duysens en 70 anderen te St. Geertruid;

een als boven, van J. M. Grispen en 22 anderen te IJtvoort;

een als boven, van E. Schoemakers en 73 anderen te Hulsberg;

een als boven, van J. W. Brouwers en 112 anderen te Margraten.

Deze verzoekschriften, die betrekking hebben op een wetsontwerp dat reeds tot wet verheven is, zullen ter griffie nedergelegd worden.

7°. a. De volgende gelijkkluidende verzoekschriften van zich noemende: hoofden van huisgezinnen, allen houdende bezwaren tegen het wetsontwerp tot regeling van het lager onderwijs, als van:

L. Bovens c. s., te Beugen c. a.;
A. Willemars c. s., te Barneveld;
A. Homolen c. s., te Woudrichem;
J. Kroese c. s., te Hasselt;
F. Koekhoven c. s., te Krommenie;
G. J. Evers c. s., te Vriezenveen;
J. A. Schutte c. s., te Steggerda, Weststellingwerf;
A. N. de Weert c. s., te Ossendrecht;
J. H. Brosky c. s., te Gemonde c. a.;
P. de Groot c. s., te Noordwijk;
H. H. Maathuis c. s., te Geesteren, gemeente Tubbergen;
H. Tijdink c. s., te Borculo;
A. van Arendonk c. s., te Molenschot, gemeente Gilze en Rijen;
J. van Lommel c. s., te Moerdijk;
H. J. Alfrink, c. s., te Nijkerk;
J. H. Scheepers c. s., te Houten bij Utrecht;
L. Gompertz c. s., te Fijsnoord bij Rotterdam;
J. Hofstede c. s., te Groenlo;
J. van der Putten c. s., te Harlingen;
P. Gillissen c. s., te Rotterdam;
H. van Ulsen c. s., te Hedel;
F. W. Geurde c. s., te Apeldoorn;
M. Heeze c. s., te Rhon;
J. Beernink c. s., te Oldenzaal;
H. van Dijk c. s., te Voorhout;
G. Grovendonck c. s., te Orthen;
J. H. P. Hageman c. s., te Koeverden;
L. F. Gast, c. s., te Rossem (Bommelerwaard);
G. Stevenink c. s., te Ambt Doetinchem;
C. F. van Gennep c. s., te Hurwenen;
A. Habraken c. s., te Nederwetten (gemeente Nuenen c. a.);
H. van der Pijl c. s., te Varik;
L. Kelderman c. s., te Epe;
J. J. Klunder c. s., te Vaassen;
J. Faber c. s., te Doniawerstal;
G. Elshuis c. s., te Albergen;
J. Meulenbroek c. s., te Wierselo;
R. E. T. Rutjes c. s., te Vollenhove;
S. H. Mensing c. s., te Oegstgeest;
W. van der Linden c. s., te Zes Gehuchten;
D. de Groot c. s., te Westwoud;
C. van Jersel c. s., te Udenhout;
B. A. Volker c. s., te Veghel;
P. Smeets c. s., te Weert (gehucht Tungelroy);
H. Schilderink c. s., te Beltrum;
W. Verhoeven c. s., te Schijndel;
M. Beemster c. s., te Hoogkarspel;
D. Giesen c. s., te Wisch;
C. Hemmelder c. s., te Stad- en Ambt-Delden;
G. J. Hofstede c. s., te Hengelo;
T. C. Laurijssen c. s., te Willemstad;
J. F. E. Bruns c. s., te Rossum (gemeente Weerselo);
T. van Hout c. s., te Oerle;
J. Huismans c. s., te Heeswijk;
W. Boons c. s., te Gestel en Blaarthem;
J. van der Weyden c. s., te Gestel en Blaarthem;
C. Visser c. s., te Wormer;
J. van den Akker c. s., te Idaarderadeel;
P. Derks c. s., te Belfeld;
L. de Winter c. s., te Ovezand;
P. Langenhuizen c. s., te Hedikhuijzen;
M. van de Westelaken c. s., te Den Dungen;
F. J. E. Koene c. s., te Velp (gemeente Rheden);
H. Maassen c. s., te Wanroy;
M. Maassen c. s., te Oeffelt;
P. Adriaansen c. s., te Rijen (gemeente Gilze en Rijen);
Th. C. Versteegh c. s., te Buren;
C. J. van Groningen c. s., te Vinkeveen en Waverveen;
H. Bosch c. s., te Heino;
G. van Besouw c. s., te Goirle;

Mededeeling van ingekomen stukken.

P. J. Lucassen c. s., te Boskoop;
 J. van de Moesdijk c. s., te Waalre;
 P. Aalbers c. s., te Weurt;
 A. de Haan c. s., te Ooster Blokker;
 J. Rijkman c. s., te Soerendonk;
 G. A. van Gennip c. s., te Heeze;
 P. de Boer c. s., te Zwaag;
 P. Kunst c. s., te Zwaag;
 P. A. Schreppers c. s., te Kloosterburen;
 J. Jaspers c. s., te Meppel;
 L. Wulms c. s., te Herten;
 P. Commissaris c. s., te Sprundel;
 C. Verhoef c. s., te Renswoude en Veenendaal;
 J. T. Wouters c. s., te Ravenstein;
 J. Posthumus c. s., te Menaldumadeel, Franekeradeel
 en Hennaarderadeel;
 C. Oliemeulen c. s., te Schayk;
 A. G. Keyzer c. s., te Franeker;
 T. H. de Jong c. s., te Franekeradeel;
 R. Goossens c. s., te Oss;
 J. van den Boogaart c. s., te Deurne;
 J. Debets c. s., te Grootebroek;
 W. A. Putman c. s., te Haastrecht;
 C. J. Paterik c. s., te Middelburg;
 C. C. W. Saase c. s., te Noordwijkerhout;
 J. Uitendaal c. s., te Bennebroek;
 T. J. Sweens c. s., te Vortum en Mullum;
 G. C. Pijpers c. s., te Lierop;
 A. Peeter c. s., te Tongelre;
 H. Joosten c. s., te Vlierden;
 A. Verrijt c. s., te Etten en Leur;
 G. W. van Heukelom c. s., te Jutphaas;
 F. Hartman c. s., te Langeveen (gem. Tubbergen);
 G. H. Wosten c. s., te Stad en Ambt Almelo;
 H. H. Peeperkom c. s., te Assendelft;
 A. van Gils c. s., te Klundert;
 G. H. Willemse c. s., te Nibbixwoude en Houwert;
 H. Nijlandt c. s., te Losser;
 G. H. Willemsen c. s., te Benningbroek;
 B. van den Berg c. s., te Deventer;
 E. J. T. Gompertz c. s., te Deventer;
 H. A. Kemper c. s., te Deventer;
 A. Martelmans c. s., te Oudenbosch;
 W. Kreellaars c. s., te Bavel;
 H. W. Daverveldt c. s., te Chaam;
 P. Lemans c. s., te Riel;
 M. Peters c. s., te Wamel;
 H. Wolters c. s., te Balgoij;
 J. Molenaar c. s., te Texel;
 W. J. de Vocht c. s., te Zeelst;
 F. F. L. van der Wee c. s., te Reusel;
 H. de la Roy c. s., te Heel en Panheel;
 A. Vervoort c. s., te Meereveldhoven;
 J. Biesstraten c. s., te Wagenborg (Terheyden);
 M. Verkuilen c. s., te Monfoort;
 H. Nieuwenhuizen c. s., te Grave;
 A. Verhoeven c. s., te Oudheusden;
 W. de Wit c. s., te Raamsdonk;
 F. Theissing c. s., te Baarn;
 G. van Putten c. s., te Dalfsen;
 B. ter Horst c. s., te Goor;
 H. Gasse c. s., te Harmelen;
 H. Verhoeven c. s., te Gemert;
 G. D. T. van Velzen c. s., te Nieuwkoop;
 H. Narens c. s., te Nieuwendam;
 J. H. Westen c. s., te Onstwedde;
 K. te Beuks c. s., te Warmenhuizen;
 W. de Visser c. s., te Bostel;
 J. Oomes c. s., te Oosterhout;
 D. Koenen c. s., te Lent (gem. Elst);
 J. van Dommelen c. s., te Beek en Donk;
 L. van Asten c. s., te Aalst;
 M. E. Mol c. s., te Maashees en Holthees;
 G. Bekker c. s., te Cuyk en St. Agatha;
 P. van Aernsbergen c. s., te Cuyk c. a.;
 J. H. Rucheblak c. s., te Alkmaar;

C. L. van Vooren c. s., te Eede (Zeeland);
 G. Borghans c. s., te Eygelshoven;
 W. de Lenne c. s., te Nieuw Schoonebeek (gem. Dalen);
 A. Notten c. s., te Hengelo (Gelderland);
 F. Gusselink c. s., te Klarenbeek (gem. Voorst en Beek-
 bergen);
 W. de Groot c. s., te Heino en Wijhe;
 P. F. Guineé c. s., te Zierikzee;
 P. W. Beynen c. s., te Urmond;
 H. W. Heytink c. s., te Baak;
 L. Haenen c. s., te Geertruidenberg;
 C. Groosman c. s., te Hoofdplaat;
 J. Kuipers c. s., te Zeeland;
 A. van Staaren c. s., te Son en Breugel;
 P. van Hout c. s., te Bakel en Milheeze;
 W. Cox c. s., te Maasniel;
 H. Leemans c. s., te Dongen;
 J. G. Hermans c. s., te Blitterswijk;
 F. Jetten c. s., te Susteren;
 J. van der Linden c. s., te Susteren;
 J. van Hombergh c. s., te Nuenen;
 A. H. van Leyden c. s., te Ginneken;
 R. van Klooster, te Eemnes;
 T. Walenberg c. s., te Roggel;
 F. Bruins c. s., te Warnsveld in Vorden;
 J. C. Bodestaff c. s., te Veldhoven;
 G. W. Beeker c. s., te Gennep;
 E. J. van Dongen c. s., te Oosterhout;
 A. van Schaik c. s., te Kamerik;
 A. H. J. Mulders, te Driel;
 A. Padberg c. s., te Heerenveen;
 J. Janssen c. s., te Appeltern;
 J. Aerdt c. s., te Sevenum;
 H. van Aalst c. s., te Veere;
 A. van Hulten c. s., te Drunen;
 J. A. Scholte c. s., te Cocksdorp (Texel);
 J. B. Gouverneur c. s., te Halsteren;
 J. Schoon c. s., te Gorinchem;
 L. H. Caris c. s., te Nederweert;
 C. Luykx c. s., te Oosteind (Oosterhout);
 H. Coolen c. s., te Stratum;
 T. van Dijk c. s., te Hoogland;
 W. Kremers c. s., te Veghel, Schijndel en St. Oedenrode;
 J. Bank c. s., te Mijdrecht en Wilnis;
 G. Meiberg c. s., te Wijhe;
 J. Gijzen c. s., te Velsen;
 M. Claassen c. s., te Elden onder Elst;
 V. H. Stokman c. s., te Wehl;
 A. H. van Laarhoven c. s., te Nieuwkuik en Onsenoort;
 J. B. A. Damen c. s., te Amsterdam;
 L. C. Velthuisen c. s., te Wijk bij Duurstede;
 W. J. van Grossel c. s., te Zoeterwoude;
 G. J. Braakhuis c. s., te Tubbergen;
 A. Hoefnagel c. s., te Dieden;
 H. Blom c. s., te Amersfoort;
 J. A. Velthuisen c. s., te Overlangel (gem. Herpen);
 P. van der Linden c. s., te Ravestein;
 J. M. Sanders c. s., te Alem c. a. (Maren);
 W. van de Wiggelen c. s., te 's Goy onder Houten;
 J. Kemp c. s., te Winschoten;
 J. Loeff c. s., te Baardwijk;
 D. Swart c. s., te Boven Carspel;
 J. Smuldere c. s., te Berlicum;
 W. G. van Amstel c. s., te Oijen en Teeffelen;
 H. Dashorst c. s., te Borne;
 J. Misdorp c. s., te Borne;
 A. van Kempen c. s., te Linden;
 C. J. Voss c. s., te Vierlingsbeek;
 G. Hendriks c. s., te Uden;
 B. J. van Aarsen c. s., te Hoogmade onder Woubrugge;
 C. J. van de Laar c. s., te Koudekerk;
 J. J. Lammerts c. s., te Leens;
 B. Roberink c. s., te Steenwijkerwold;
 U. Wienholts c. s., te Duiven;
 J. Kroes c. s., te Gendringen;
 P. Lunter c. s., te Bolsward;

Mededeeling van ingekomen stukken.

- J. van Mulken c. s., te Weert;
 S. van Gent c. s., te Utrecht;
 J. A. Eversteyn c. s., te Goes;
 J. van Gerwen c. s., te Best;
 M. van Bavel c. s., te Woudsche Plantaadje;
 J. H. van der Putten c. s., te Huisseling;
 J. Kroonen c. s., te Batenburg;
 W. Richters c. s., te Horssen;
 A. L. van den Bosch c. s., te Driel bij Arnhem;
 P. F. van der Staay c. s., te Maassluis;
 C. A. Overwijn c. s., te Utrecht;
 S. de Bruin c. s., te Achterveld (gem. Stoutenburg);
 S. van Egmond c. s., te Uithoorn;
 J. Cupers c. s., te Herkenbosch;
 J. M. Beckers c. s., te Ubach over Worms;
 J. Tijs c. s., te Etten;
 J. W. Pieters c. s., te Schaesbergh;
 A. van Leeuwen c. s., te Maasland;
 W. Broekhof c. s., te Beesd;
 J. Spijkerman c. s., te Ommen;
 H. W. Teunissen c. s., te Laren;
 C. Beckmans c. s., te Groot Zundert;
 B. W. Sanders c. s., te Venlo;
 J. van Lubeck c. s., te Ammerzoden;
 J. H. Jacobs c. s., te Helden;
 H. Gijsbers c. s., te Stiphout;
 E. Wismans c. s., te Middelaar;
 J. Lepelaars c. s., te Eersel;
 E. Leonard c. s., te Maastricht;
 A. van Valkenburg c. s., te Arcen;
 A. van Kesteren c. s., te Kortenhoef en 's Graveland;
 J. Denisse c. s., te Vught;
 H. Dankers c. s., te Vught;
 J. G. Pieterse c. s., te Amsterdam;
 A. de Jong c. s., te Heerle;
 A. de Wit c. s., te Putte;
 A. M. Huygens c. s., te Wouw;
 C. Mouwen c. s., te Wouw;
 A. van den Boogaard c. s., te Tilburg;
 E. A. Koene c. s., te Tilburg;
 F. A. Swagemakers c. s., te Tilburg;
 J. Temmermans c. s., te Tilburg;
 L. H. van Aubel c. s., te Maastricht;
 J. Loonen c. s., te Breda;
 J. T. S. Smidt c. s., te Grathem;
 J. de Swart c. s., te Apeltorn;
 H. van Maaren c. s., te Engelen;
 G. Elzen c. s., te Wamel;
 A. Pompen c. s., te Wamel;
 F. B. Duvergé c. s., te Uitgeest;
 F. X. van Oldeniel c. s., te Colmschate;
 A. Duyn c. s., te Castricum;
 P. J. Cremers c. s., te Grubbenvorst;
 J. Raaymakers c. s., te Hooze Zwaluwe;
 J. A. Trosee c. s., te Obdam;
 A. Brakeboer c. s., te Medemblik;
 W. J. C. Wiedenbroek c. s., te Raalte;
 J. H. A. Siegerink c. s., te Rijssen;
 C. de Jong c. s., te Beverwijk;
 J. H. van Basting Batenburg c. a., te Arnhem;
 P. A. Smidt c. s., te Maasbracht;
 M. Verstraeten c. s., te Bergen;
 P. Rops c. s., te Teteringen;
 P. Lamers c. s., te Beugen en Rijkevoort;
 A. Kemps c. s., te Empel;
 J. Helleman c. s., te Rosendaal en Nispen;
 T. Harmsen c. s., te Geisteren;
 M. van de Ven c. a., te Son;
 A. Biesstraten c. s., te Alphen (Noordbrabant);
 J. Verhagen c. s., te Mierlo;
 M. Raetsen c. s., te Heythuysen;
 A. Willems c. s., te Oploo c. a.;
 A. B. van Blaricum c. s., te Oosterbeek;
 W. Hoorneman c. s., te Amsterdam;
 W. Schermer c. s., te Hoorn;
 J. A. Kallen c. s., te Spaubeek;
 J. Geerlings c. s., te Grootebroek en Lutjebroek;
 G. Stevens c. s., te Renkum;
 F. A. Kamp c. s., te Waspik;
 C. J. Haan c. s., te Edam;
 P. H. van Alfen c. s., te Zaltbommel;
 I. Geurts c. s., te Malden;
 G. A. van den Brekel c. s., te Overloon;
 P. Mutsaers c. s., te Boxmeer;
 G. Fonck c. s., te Boxmeer;
 S. van Maldeghem c. s., te Sluis;
 W. Aarts c. s., te Gilze;
 M. Cramers c. s., te Baexem;
 J. T. de Wit c. s., te Haaren bij Oisterwijk;
 J. S. Winter c. s., te den Helder;
 J. M. Tijssen c. s., te Wessem;
 M. van der Vlucht c. s., te Lisse;
 P. Meyland c. s., te Bloemendaal;
 H. Brok c. s., te Wierden;
 F. B. J. Reigers c. s., te Gendringen;
 M. E. de Vries c. s., te Wijmbritseradeel;
 L. Joosten c. s., te Cadier en Keer;
 H. Sangers c. s., te Beegden;
 M. Pluymakers c. s., te Heerlen;
 L. A. Dierikx c. s., te Oostburg;
 G. Beckers c. s., te Schinveld;
 J. de Bijl c. s., te Kessel;
 S. A. van Wamel c. s., te Lith;
 J. Verbeek c. s., te Megen;
 A. van den Berg c. s., te Bergharen;
 H. C. Petersen c. s., te Amsterdam;
 A. T. van Leeuwen c. s., te Stompwijk;
 J. de Wildt c. s., te Wijchen;
 J. A. van den Berg c. s., te Nieuwer Amstel en Sloten;
 J. van Schendel c. s., te Zevenbergen;
 A. H. Wolters c. s., te Roosteren;
 J. van Leggen c. s., te Warmond;
 F. ter Haak c. s., te Amsterdam;
 J. W. van der Grinten c. s., te Woensel;
 H. T. van Dijk c. s., te Heer Hugowaard;
 G. van den Assum c. s., te Dongen;
 J. van den Heuvel c. s., te Lieshout;
 L. van Sleenwen c. s., te Airle-Rixtel;
 J. de Potter c. s., te St. Jansteen;
 J. Goossens c. s., te Deurne;
 A. Soris c. s., te Olst;
 A. de Groot c. s., te Zevenhoven;
 G. van Bracht c. s., te Swolgen onder Mierlo;
 B. A. de Cauwer c. s., te Clinge;
 J. Voeten c. s., te Beek (gemeente Prinsenhage);
 S. van Helvoort c. s., te Nuland;
 J. Hurkmans c. s., te Druten;
 H. A. van Dooren c. s., te Tilburg;
 C. Broekhoven c. s., te Hoeven en St. Martenspolder;
 E. van der Ven c. s., te Moergestel;
 L. G. van der Steen c. s., te Tilburg;
 R. Schotten c. s., te Veendam;
 L. J. A. Smidts c. s., te Blerick (gemeente Maasbree);
 H. van der Hooft c. s., te Rijsbergen;
 J. Zeegers c. s., te Sambeek;
 W. van de Pas c. s., te Bakel;
 M. Maarts c. s., te Prinsenhage;
 C. Frijters c. s., te Prinsenhage;
 M. S. Thijssen c. s., te Stevensweert;
 L. F. J. Meessen c. s., te Oosterhout en Slijk Ewijk;
 C. F. Neeteson c. s., te Zevenaar;
 J. F. Vaalman c. s., te Westervoort;
 J. B. Schoemaker c. s., te Borne;
 P. Vester c. s., te Wassenaar;
 C. Oosterveer c. s., te Wassenaar;
 E. Kronenburg c. s., te Cotten;
 J. Loegerland c. s., te Velp;
 J. Kemper c. s., te Losser;
 C. van Oostwaard c. s., te Breukelen;
 A. J. Fritsen c. s., te Rosmalen;
 P. J. Midden c. s., te Hilversum;
 G. Hilhorst c. s., te Schalkwijk;

29ste ZITTING. — 30 JULIJ.

Mededeeling van ingekomen stukken.

- H. van de Laar c. s., te Wieringen;
P. de Bruyn c. s., te Monster, Naaldwijk en Wieringen;
J. F. van Rooselaar c. s., te Amsterdam;
P. van Poppel c. s., te Ginneken;
J. Koster c. s., te Etten (gemeente Gendringen);
G. ten Dam c. s., te Bornerbroek;
C. Boekhorst c. s., te Waddinxveen;
B. Derckx c. s., te Weert (Swartbroek);
J. G. Couwenberg c. s., te Loon op Zand;
J. Moonen c. s., te Diessen;
H. Koenders c. s., te Diemen;
J. Verhulst c. s., te Waalwijk;
P. J. Rönkens c. s., te Simpelveld;
J. M. van de Westelaken c. s., te Westerhoven;
A. Verstappen c. s., te Geldrop;
C. Rentenier c. s., te Hoogeerspel;
A. F. Ranshuysen c. s., te Wognum;
D. Beemster c. s., te Westwoud;
J. Wiering c. s., te Nibbixwoud;
A. Neefjes c. s., te Wervershoop;
A. Verhoeven c. s., te Herpt c. a.;
H. van Sluysvelt c. s., te Heusden;
G. W. H. van Bijleveld c. s., te Montfoort;
H. van de Sand c. s., te Bergharen;
J. F. van Rooselaar c. s., te Enkhuizen;
A. Smits c. s., te 's Hertogenbosch;
C. J. de Bres c. s., te Tholen;
H. Buit c. s., te Uithuizen;
G. Peters c. s., te Beers;
P. C. Stokvis c. s., te Tubbergen;
L. A. Simons c. s., te Kessel;
R. Wijnen c. s., te Heelerheide (gem. Heulen);
A. van Beers c. s., te Besoijen;
J. Scheerman c. s., te Nootdorp;
R. van der Werf c. s., te Oosterend;
C. J. Mooijman c. s., te Stompwijk;
H. S. van Beugen c. s., te Oisterwijk;
A. Canters c. s., te Oisterwijk;
C. P. van Schendel c. s., te Macharen;
M. Sengers c. s., te Niftrik;
W. J. A. Vincent c. s., te Haren bij Megen;
P. Giesen c. s., te Tegelen;
F. Blommestijn c. s., te Reeuwijk;
T. J. Rooda c. s., te Wijtgaard;
C. Janssen c. s., te Breda;
A. Smits c. s., te Gemert;
H. van de Goor c. s., te Cromvoirt;
J. Rens c. s., te Steenberghe;
H. Miltenburg c. s., te Vianen;
C. Peek c. s., te Hagestein;
J. Peters c. s., te Hatert;
K. Verhoef c. s., te Kockengen en Laag Nieuwkoop;
A. Batenburg c. s., te Delfshaven;
L. Limmers c. s., te Pijnacker;
P. Majoor c. s., te Bussum;
B. van Berckel c. s., te Delft, Hof van Delft en Vrijenban;
P. Hoogwater c. s., te Oud Karspel;
G. Bekker c. s., te Noord Scharwoude;
T. Kortijn c. s., te 's Heer Arendskerke;
J. M. Dekkers c. s., te Klein Zundert;
J. Fransen c. s., te Oud Vossemeer;
W. van Logtenstein c. s., te Soest;
L. van Stiphout c. s., te Bladel;
M. Wiessing c. s., te Vlissingen;
P. Stroet c. s., te Hoogwoud, Aartwoud en Opmeer;
P. Hooglugt c. s., te Zwolle;
J. H. Mol c. s., te Leerdam;
I. J. Vernieuwe c. s., te Zuid-Zijpe;
M. Lemeer c. s., te Meerssen;
J. T. Ridder de van der Schueren c. s., te 's Hertogenbosch;
J. J. Sweens c. s., te 's Hertogenbosch;
A. L. van der Maden c. s., te Breda;
F. J. Tieleman c. s., te Zaandam;
P. Neuvel c. s., te Anna Paulowna;
C. van Roon c. s., te Heemskerk;
C. de Koning c. s., te Voorburg;
G. van Woerkom c. s., te Gent;
L. F. van Opdorp c. s., te Schoondijke;
A. Wolbrink c. s., te Gorssel;
J. A. Koopmans c. s., te Wierden;
J. A. Thijssen c. s., te Maurik;
J. van Schooten c. s., te Oldemarkt;
A. Moerdijk c. s., te Zuiddorpe;
G. W. van Someren c. s., te Eindhoven;
C. Jongeneelen c. s., te Rucphen;
J. Westerman c. s., te Duiven;
W. Franssen c. s., te Kerkrade;
L. van Elsen c. s., te Heesch;
J. Boks c. s., te Schipluiden;
W. van Erp c. s., te Liempde;
G. Thijssen c. s., te Beesel;
H. Nijssen c. s., te Vaals;
M. van der Zanden c. s., te Esch;
J. Arts c. s., te Uden;
C. Leeuw c. s., te Akersloot;
G. van Veen c. s., te Hoevelaken;
F. Meijer c. s., te Amersfoort;
P. van Maaren c. s., te Soesterberg;
J. W. van der Pijl c. s., te Hazerswoude;
H. van Woensel c. s., te Nuen, Gerwen en Nederwetten;
J. J. Clevers c. s., te Bergen;
J. H. van Langen c. s., te Ruurlo;
F. L. Golterman c. s., te 's Gravenhage;
J. H. Aldenhuysen c. s., te Zevenaar;
H. Bieshaar c. s., te Muiden;
J. Timmermans c. s., te Horn;
J. de Groot c. s., te Leusden;
J. Damen c. s., te Zevenbergsche Hoek;
A. Esser c. s., te Born;
J. Holla c. s., te Arcen-Velden;
P. Peeters c. s., te Venroy en Oirle;
H. J. Bluemers c. s., te Sivolde;
J. Roelofs c. s., te Bergen;
P. van der Meer c. s., te Herveld;
F. C. van Vugt c. s., te Ewijk;
A. Ras c. s., te Budel;
J. G. Overmaat c. s., te Doesborgh;
H. W. Michiels c. s., te Mill;
W. van Hees c. s., te Oudewater c. a.;
A. Verhuyzen c. s., te Erp;
W. van Gennen c. s., te Maarheeze;
H. Dekker c. s., te Ipendam;
M. Wedevooort c. s., te de Rijp;
W. Mobron c. s., te Monnickendam;
K. Bolten c. s., te Ursum;
P. Rood c. s., te Andijk;
K. Koopman c. s., te Werfershoof;
P. van der Knaap c. s., te Monster;
P. van Egmond c. s., te Nieuwer-Amstel;
J. J. Boorsma c. s., te Woudsend;
H. J. Sanders c. s., te Biervliet;
G. de Waard c. s., te Egmond-binnen;
P. A. van Poll c. s., te Bergen op Zoom;
J. T. B. Kniest c. s., te Steenderen;
O. de Leeuw c. s., te Beest;
C. de Jong c. s., te Wijnbergen (Bergh);
A. Krieger c. s., te Dinxperlo;
C. Bijkerk c. s., te Wolvega;
J. H. Schultz c. s., te Oude Pekela;
B. G. Riemersma c. s., te IJnsom;
Th. Feldbruggen c. s., te Groningen;
A. H. Helmich c. s., te Visteren (Ambt Ommen);
R. Teegelman c. s., te Zutphen;
A. J. Dievelaar c. s., te Haaksbergen;
G. J. Willemsen c. s., te Keijenberg;
A. Beekman c. s., te Steenderen;
G. Warmelink c. s., te Tubbergen;
J. Elsbroek c. s., te Dalmsholte;
W. F. Elsen c. s., te Deil;
A. Thielman c. s., te Ter Neuzen;
J. B. Kruger c. s., te Woensdrecht;
J. T. Smulders c. s., te Hontenisse;

- N. J. H. van Eck c. s., te St. Oedenrode;
 G. van den Bosch c. s., te Kethel c. a.;
 R. Dirks c. s., te Sittard;
 P. van der Klugt c. s., te Noordwijkerhout;
 A. Stam c. s., te Oude Niedorp c. a.;
 J. A. Pasmans c. s., te Wijlre;
 P. van Aalst c. s., te Oud- en Nieuw-Gastel;
 C. Pieters c. s., te Lage Zwaluwe;
 L. van Dijk c. s., te Westdorpe;
 W. Hoorn c. s., te St. Oedenrode (Olland);
 J. R. Op de Camp c. s., te Urmond;
 H. Smits c. s., te Oirschot;
 C. Wolters c. s., te Beesel;
 P. Brekemans c. s., te Brielle;
 J. Th. Nales c. s., te Bergh c. a.;
 A. A. van Gils c. s., te Huisseling;
 J. L. F. Donkers c. s., te Deursen en Dennenburg;
 P. J. Peeters c. s., te Escharen;
 G. van Gaalen c. s., te Herwen en Aerdt;
 J. van Grinsven c. s., te Beek;
 C. Oort c. s., te Zuidhorn;
 H. M. Taverne c. s., te Leiden;
 R. Meijer c. s., te Zeddam;
 G. van Miltenburg c. s., te Ouden Rhijn, Vleuten c. a.;
 W. van Dijk c. s., te Zeist;
 F. W. le Blanc c. s., te Utrecht;
 J. Gores c. s., te Herwen en Aerdt;
 G. van der Burg c. s., te Berkel en Rodenrijs;
 G. T. Tebbe c. s., te Lutten en Slagharen;
 J. Nieborg c. s., te Delfzijl;
 G. A. Eldering c. s., te Bloemendaal;
 H. Heijen c. s., te Nieuwe Pekela;
 A. Buys c. s., te Middelbarnis;
 J. van Dijk c. s., te Bunnik en Odijk;
 N. H. Mesker c. s., te 's Gravenhage;
 H. T. Doorewaard c. s., te Scheveningen;
 H. de Kort c. s., te Dorst;
 R. Strijbos c. s., te Strijp;
 G. Nelemans c. s., te Nispen (gem. Rosendaal);
 J. Goense c. s., te Baarland en Oudelande;
 H. Jasperse c. s., te Hoedekenskerke c. a.;
 W. P. A. Mutsaers c. s., te Tilburg;
 G. Hurkens c. s., te Haps;
 J. van Brussel c. s., te Gassel;
 J. Jacobs c. s., te Noorbeek;
 H. van Dooren c. s., te Dinther;
 P. Janssen c. s., te Swalmen;
 C. Rijnenburg c. s., te Loon op Zand;
 T. van Zutphen c. s., te Veghel;
 R. Hoey c. s., te Halsteren;
 J. Baart c. s., te Wijlre;
 P. J. Cox c. s., te Wanssum;
 W. Heuvelman c. s., te Oostel-, Middel- en Westel-Beers;
 H. van Hintum c. s., te Oploo;
 G. R. van den Bosch c. s., te Luiksgestel;
 E. Branten c. s., te Riethoven;
 W. L. van Asten c. s., te Helmond;
 A. J. Koning c. s., te IJsselstein;
 W. Mol c. s., te Lopik;
 J. B. Doedens c. s., te Tiel;
 J. van der Kulken c. s., te Alem;
 A. Schellekens c. s., te St. Michiels Gestel;
 R. L. Weernink c. s., te Ambt Delden c. a.;
 E. Oostvogel c. s., te Hergelo;
 J. P. H. Hamer c. s., te Weerden;
 W. Smits c. s., te Berchem;
 C. van Westing c. s., te Putten;
 D. Wilderman c. s., te Millingen;
 N. J. van der Drift c. s., te Moordrecht c. a.;
 H. B. T. Huberts c. s., te Harderwijk;
 H. van Leusden c. s., te Vreeswijk c. a.;
 L. W. van Roden c. s., te Deil;
 H. T. Weijink c. s., te Oldebroek;
 H. Goossens c. s., te Valburg;
 J. van der Veen c. s., te Wageningen;
 J. N. van Wagenborg c. s., te Panmerden;
 G. van den Beld c. s., te Hummelo en Drempt;
 R. Reynen c. s., te Groesbeek;
 C. de Munter c. s., te Fledder;
 J. P. Dobbelman c. s., te Nijmegen;
 G. ten Beek c. s., te Nijmegen;
 E. T. Meijerink c. s., te Nijmegen;
 W. Cornelissen c. s., te Nijmegen;
 T. van Keulen c. s., te 't Loo;
 A. Reesink c. s., te Brummen;
 C. G. J. Erfte-meijer c. s., te Amsterdam;
 A. R. Hol c. s., te Amsterdam;
 A. M. Heiligers c. s., te Amsterdam;
 B. Heerding c. s., te Amsterdam;
 J. P. Velthuyse c. s., te Amsterdam;
 J. T. Strootman c. s., te Amsterdam;
 H. W. Mom c. s., te Amsterdam;
 C. J. H. Frankemolle c. s., te Amsterdam;
 W. H. ten Brink c. s., te Amsterdam;
 J. B. T. Tauman c. s., te Amsterdam;
 A. Beijer c. s., te Amsterdam;
 H. van Woerden c. s., te Amsterdam;
 P. J. van Leeuwen c. s., te Schiedam;
 F. W. van Wees c. s., te Schiedam;
 Th. van Dijk c. s., te Schiedam;
 L. B. Jusman c. s., te Schiedam;
 J. van Riet c. s., te Schiedam;
 W. J. van Engelen c. s., te 's Bosch;
 E. T. Wagemakers c. s., te Tilburg;
 N. J. van Straaten c. s., te Zuid Scharwoude;
 P. van de Griend c. s., te Hedikhuizen;
 F. G. van Bool c. s., te Baarle Nassau;
 P. W. van Bijsterveldt c. s., te Baarle Nassau;
 J. H. Verkade c. s., te Appingedam;
 C. L. Stoks c. s., te Aardenburg;
 J. Borreman c. s., te Duivendrecht;
 J. Maas c. s., te St. Geertruide;
 J. H. van Baast c. s., te Bladel;
 J. F. Hoelen c. s., te Heer;
 H. van Tol c. s., te Ouderkerk;
 A. A. Gerrits c. s., te Steenwijk;
 F. A. Hesselman c. s., te Eibergen;
 E. Harms c. s., te Dalfen c. a.;
 A. Janssen c. s., te Grubbenvorst c. a.;
 P. J. Savelkoel c. s., te Grevenbicht;
 J. J. Contzen c. s., te Rimburch;
 M. Moers c. s., te Nieuwenhagen;
 I. Valk c. s., te Zandberg;
 G. J. Demes c. s., te Dokkum;
 H. P. Smeele c. s., te Haarlemmermeer;
 H. Bonten c. s., te Hunsel;
 J. Buis Pzn. c. s., te Berkhout c. a.;
 P. J. Lucassen c. s., te Horst;
 W. Jorissen c. s., te Nieuwstadt;
 J. H. Geuns c. s., te Nederweert;
 J. Creemers c. s., te Stramproy;
 L. Janssen c. s., te Bergen;
 K. Dijkhof c. s., te Munster;
 R. W. R. Stark c. s., te Vorden;
 J. Kuys c. s., te Vlijmen;
 C. van Gestel c. s., te Hilvarenbeek;
 J. J. Meynders c. s., te Hellendoorn;
 G. W. Derksen c. s., te Kuinre;
 D. van Veen c. s., te Woubrugge;
 H. C. Verheul c. s., te Ankeveen;
 L. Berk c. s., te Nieuwer Amstel c. a.;
 C. Heuvels c. s., te Ambij;
 M. van den Broek c. s., te Bokhoven;
 J. Gulliker c. s., te Maastricht;
 B. van Drongelen c. s., te Maastricht;
 J. Bergers c. s., te Maastricht;
 M. de Bakker c. s., te Achtmaal;
 J. M. Tiebes c. s., te Spanbroek en Wognum;
 C. Boekwijt c. s., te Abcoude;
 T. Koevoets c. s., te Bergen;
 P. Coenen c. s., te Echt;
 W. Nelissen c. s., te Limbricht;

Mededeeling van ingekomen stukken.

M. Coolen c. s., te Neeritter;
 K. Strijbos c. s., te Woensel;
 J. Goozen c. s., te St. Odilienberg;
 H. van der Heyden c. s., te Wintelré;
 Th. Beckers c. s., te Vlodrop;
 W. Wesenbeek c. s., te Huybergen;
 P. Brenders c. s., te Berkel c. a.;
 M. Dekkers c. s., te Fijnaart;
 J. Kleynzoon c. s., te Abcoude Baambrugge;
 J. W. Deust c. s., te Borne;
 L. Koenraad c. s., te Oudbeijerland c. a.;
 J. H. Salden c. s., te Obbicht en Papenhoven;
 S. L. Lemmens c. s., te Brunssum;
 W. Pieters c. s., te Voerendaal;
 J. H. Renard c. s., te Witterm;
 N. Welters c. s., te Echt;
 J. van Helden c. s., te Venray;
 J. J. Peeters c. s., te Broekhuysen;
 G. Janssen c. s., te Terblit;
 J. Steenhoff c. s., te Blaricum;
 B. Wegman c. s., te Doornenburg;
 J. B. H. Rots c. s., te Bredevoort c. a.;
 P. J. Erkens c. s., te Geleen;
 J. M. Heusch c. s., te Hulsberg;
 J. Jonkman c. s., te Haarlemmermeer;
 G. Bouwman c. s., te Doornenburg;
 J. Coppens c. s., te Dommelen;
 J. Maassen c. s., te Linne;
 J. H. Hemmen c. s., te Vlagtwedde en Emmen;
 W. Lamens c. s., te Limbricht;
 J. Lagarde c. s., te Appeltern;
 T. van der Velden c. s., te Vessem;
 G. P. Cools c. s., te Duizel;
 C. van Berkel c. s., te Alkemade;
 J. T. Krijns c. s., te Limbricht;
 J. Pouw c. s., te Roelofarendsveen;
 A. Nass c. s., te Maasbommel;
 A. A. Overtom c. s., te Haarlemmermeer;
 P. Cleever c. s., te Meijel;
 H. A. Dieben c. s., te Dordrecht;
 W. Wessels c. s., te Stad en Ambt Doetinchem;
 J. Stevens c. s., te Sas van Gent;
 M. Buys c. s., te Hulst;
 A. Vrolijk c. s., te Dinteloord;
 A. G. Matthijssen c. s., te Kruisland;
 W. Bresser c. s., te Werkhoven;
 W. de Holland c. s., te Rheden;
 G. Jansen c. s., te Rheden;
 C. van Wijk c. s., te Bleiswijk;
 L. H. Borking c. s., te Bergschenhoek;
 J. Okhuysen c. s., te Schoonhoven;
 A. Buysen c. s., te Nieuw Vosmeer;
 A. Elst c. s., te Borgvliet c. a.;
 J. Remmers c. s., te Ootmarsum;
 H. Storkhorst c. s., te Buurse (Haaksbergen);
 G. Goorhuis c. s., te Denekamp;
 J. Hageman c. s., te Den Ham;
 H. Heemskerk c. s., te Rijpwetering;
 P. van Grieken c. s., te Alkemade;
 J. Koekhoven c. s., te Alphen (Zuidholland);
 J. B. Smeenk c. s., te Gendringen;
 W. Bos c. s., te Oudorp;
 B. Geurtsen c. s., te Netterden;
 W. Broere c. s., te Loenersloot;
 F. C. D. ten Brink c. s., te Angerlo c. a.;
 B. van Hugten c. s., te Venhuizen;
 H. Verhey c. s., te Didam;
 M. Maas c. s., te Winterswijk;
 P. Happel c. s., te Gouda;
 N. Konings c. s., te Gouda;
 N. G. Manshof c. s., te Lichtenvoorde;
 G. J. Harmsen c. s., te Zieuwent;
 J. Weel c. s., te Haringcarspel;
 K. Koeman c. s., te Wester Blokker;
 P. van der Werff c. s., te Texel;
 W. Walle c. s., te Amsterdam;

J. J. de Groot c. s., te Meije en Zegveld;
 P. van den Berg c. s., te Zandvoort;
 H. Verstraaten c. s., te Nieuwveen;
 A. Schouten c. s., te Leymuyden en Rhijnsaterwoude;
 P. van der Laan c. s., te Loosduinen;
 H. P. van der Drift c. s., te Vlaardingen;
 P. van Schie c. s., te Scheoten c. a.;

b. de volgende verzoekschriften, houdende bezwaren tegen het wetsontwerp tot regeling van het lager onderwijs, als van:

het bestuur der inrigting voor havelooze kinderen te Rotterdam;

den kerkerad der Hersteld Evangelische Luthersche gemeente te Amsterdam;

G. Wissink en 3 anderen te Appelscha, gemeente Ooststellingwerf;

de raden der gemeenten Kerkrade, Boxtel, Gilze en Rijen, Stratum, Alphen en Riel, Oirschot, Baarle Nassau, Schayk, Maarheeze, Rosendaal en Nispen, Nuland, Soerendonk, Veghel, Rosmalen, Geldrop, St. Oedenrode, Zevenbergen en Oosterhout;

de Provinciale Staten van Limburg;

den kerkerad der Hervormde Gemeente te Harderwijk;

het bestuur der vereeniging van Rooms-Katholieke bijzondere hoofdonderwijzers in het bisdom Haarlem te Haarlem;

c. van het bestuur van de vereeniging tot bevordering van het volksonderwijs in het kanton Oostburg, houdende adhaesie aan het ontwerp van wet tot regeling van het lager onderwijs;

d. van het hoofdbestuur der Nederlandsche vereeniging tot afschaffing van sterken drank, ten geleide van een afdruk van vier ter zake aan verschillende autoriteiten afgezonden adressen, betrekkelijk genoemd onderwerp;

e. van den raad der gemeente Heino, houdende bezwaren tegen het wetsontwerp tot bekrachtiging van den verkoop aan de gemeente Raalte van de voormalige kantonale gevangenis met bijbehorenden grond in die gemeente.

Deze adressen zullen worden verzonden naar de Commissie voor de Verzoekschriften.

8°. van de Tweede Kamer der Staten-Generaal de navolgende door haar aangenomen wetsontwerpen, tot:

vaststelling van het slot der rekeningen van de koloniale uitgaven en ontvangsten voor Suriname over de dienstjaren 1873 en 1874 en voor Curaçao over het dienstjaar 1875;

bekrachtiging eener door de Indische Regering getroffen dading;

onteigening voor de stichting van een schoolgebouw en gemeentehuis te Maasbree;

verhooging van de begroting van uitgaven voor de Algemeene Landsdrukkerij, dienst 1877;

bekrachtiging van den kosteloozen afstand aan de gemeente Oud-Vroenhoven van een voor weg bestemd perceel, deel makende van de voormalige vestingwerken van Maastricht;

bekrachtiging van den verkoop aan de gemeente Raalte van de voormalige kantonale gevangenis met bijbehorenden grond in die gemeente;

wijziging van hoofdstuk VI der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1877;

verhooging van het IVde hoofdstuk der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1878;

bekrachtiging van den onderhandschen verkoop aan de gemeente 's Hertogenbosch van de beschikbare vestinggronden aldaar;

bekrachtiging van den onderhandschen verkoop aan de

gemeente Nijmegen van de beschikbare vestinggronden aldaar;

regeling van de dienst en het gebruik der locaalspoorwegen;

vereniging der gemeenten Schin op Geul en Strucht;

wijziging van de begroting voor den aanleg van Staatspoorwegen over 1878;

verhooging van hoofdstuk IX der Staatsbegroting voor het dienstjaar 1878;

herziening der wet van 13 Augustus 1857 (*Staatsblad* n°. 103) tot regeling van het lager onderwijs;

vaststelling van bijzondere bepalingen tot beteugeling der longziekte onder het rundvee in bepaalde deelen des lands.

Deze wetsontwerpen zullen verzonden worden naar de te trekken afdelingen.

De Vergadering gaat over tot het *trekken der afdelingen*.

De uitslag daarvan is, dat zullen behooren:

tot de *eerste afdeling*, de heeren: van Rijkevorsel, Smitz, van Aylva van Pallandt, Coenen, van Vollenhoven, Blussé, Smit, van Eysinga, Geertsema en Michiels van Kessenich;

tot de *tweede afdeling*, de heeren: Nobel, Thooft, van Rhemen van Rhemenshuizen, Pincoffs, den Tex, Prins, Pické, Huydecoper van Maarsseveen, Carsten en Beerenbroek;

tot de *derde afdeling*, de heeren: Hein, Duymaer van Twist, Viruly, van Akerlaken, Buchner, van Swinderen, Schot, Dumbar en de Villers de Pité;

tot de *vierde afdeling*, de heeren: Vos de Wael, van Sasse van Ysselt, Hengst, de Raadt, Teding van Berkhout, Borsius, du Marchie van Voorthuysen, Stork en de Sitter.

De **Voorzitter** verzoekt de leden zich naar de afdelingen te begeven tot het kiezen van voorzitters en ondervoorzitters.

De vergadering wordt daarna gescheiden.

VERBETERINGEN.

In de rede van den heer *van Rhemen van Rhemenshuizen*, voorkomende op bladz. 195, kol. 1, reg. 1—3 v. o. aldus te lezen: »ik wijs alleen op het nyvere Twenthe. Voor onze industrie wordt vrije invoer in de kolonien en behoud van het regt van 6 percent voor vreemden gevraagd. Dit differentieel regt zoude ik zeer wenschen.»

aldaar, kol. 2, reg. 1 en 2 v. b. te doen vervallen.

In de rede van den heer *van Akerlaken*, voorkomende op bladz. 202, kol. 2, reg. 11 v. o., staat: eene belasting; lees: »deze belasting».

AANWIJZING EENER VERANDERING in het ontwerp van wet tot vereeniging der gemeenten *Schin op Geul* en *Strucht*.

Art. 6.

De woorden: »gehouden op 1 Januarij 1879", in de 1ste alinea voorkomende zijn vervallen, en daarvoor in de plaats gesteld: »bepaald door Gedeputeerde Staten van Limburg».

NADER GEWIJZIGD ONTWERP VAN WET
tot herziening der wet van 13 Augustus 1857 (*Staatsblad* n°. 103) tot regeling van het lager onderwijs.

WIJ WILLEM III, *bij de gratie Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.*

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat herziening der wet van 13 Augustus 1857 (*Staatsblad* n°. 103) noodzakelijk is;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

TITEL I.

ALGEMEENE BEPALINGEN.

Art. 1.

Lager onderwijs is huis- of schoolonderwijs.

Onderwijs, gegeven aan kinderen van ten hoogste drie gezinnen gezamenlijk in de woning van het hoofd van een dier gezinnen, is huisonderwijs.

Ieder ander onderwijs wordt voor de toepassing dezer wet als schoolonderwijs beschouwd.

Art. 2.

Onder *lager onderwijs* begrijpt deze wet het onderwijs in:

- a. het lezen;
- b. het schrijven;
- c. het rekenen;
- d. de beginselen der vormleer;
- e. die der Nederlandsche taal;
- f. die der vaderlandsche geschiedenis;
- g. die der aardrijkskunde;
- h. die van de kennis der natuur;
- i. het zingen;
- k. de nuttige handwerken voor meisjes.

Aan lagere scholen kan bovendien onderwijs gegeven worden in:

- l. de beginselen der Fransche taal;
- m. die der Hoogduische taal;
- n. die der Engelsche taal;
- o. die der algemeene geschiedenis;
- p. die der wiskunde;
- q. het handteekenen;
- r. de beginselen der landbouwkunde;
- s. de gymnastiek;
- t. de fraaije handwerken voor meisjes.